Geopark Odsherred

unesco
Global Geopark

Strategi for Geopark Odsherred 2024-2027

Øjeblikkets forvaltere af en tusindårig arv

I 2014 blev Geopark Odsherred den første UNESCO-godkendte geopark i Danmark. Geologien i Odsherred er noget ekstraordinært og certificeringen var og er en hyldest til Odsherreds landskab, der har haft, har og vil have en afgørende betydning for vores historie, vores kunst, vores lokale fødevarer og vores liv.

De internationale geoparker blev introduceret i 1990'erne ud fra et ønske om at bevare og styrke områder med særlig geologisk betydning. En UNESCO Global Geopark er et sammenhængende geografisk område (som fx Odsherred), hvor lokaliteter og landskaber med international geologisk betydning forvaltes med fokus på beskyttelse, uddannelse og bæredygtig udvikling.

I Odsherreds tilfælde er det særligt randmorænelandskabet "Odsherred–buerne" der markerer landskabets status som geopark.

Landskabet vurderes som et af Europas mest tydelige eksempler på landskabsdannelse i den seneste istid. Odsherred rummer tillige en række lokaliteter, som illustrerer den geologiske arv – fx Vejrhøj, Disbjerg, Trundholm Mose, Klintebjerg, Lammefjorden, Gniben, og Korshage.

Vi er derfor forvaltere af en 17.000-årig gammel arv. Vi er forpligtet til at bevare den til eftertiden, men også til at udbrede kendskabet og sikre adgang til geoparkens værdier og skønhed, skabe og sikre lokal opbakning og forankring omkring geoparken og være med til at skabe en bæredygtig udvikling i geoparken med fx ansvarlig turisme.

Geopark Odsherred er netop blevet tildelt endnu en 4-årig periode som UNESCO Global Geopark.
De kommende år vil vi fortsætte med at udvikle geoparken i fællesskab med lokale, nationale og internationale samarbejdspartnere.

Geopark Odsherred

På vej mod en bæredygtig geopark

Geopark Odsherred har fra sin begyndelse været optaget af at udbrede kendskabet og adgangen til områdets unikke landskab.
Vi har indgået partnerskaber med lokalbefolkningen om fødevarer, kunst og uddannelse for at oplyse, inspirere og udvikle. Vi har bl.a. etableret Solvognens Fundsted, et nationalt cykelløb i geoparkens istidslandskab, Besøgsmarken og oplevelsesruten på Lammefjorden og et omfattende nyt undervisnings-program. Desuden har geoparken i samarbejde med relevante aktører anlagt Højderygstien og deltaget i projektet med Geokids og de 4000 masker.

Vi er godt på vej. Men vi vil og skal mere. Med den nye strategi skal geoparken udvikle sig yderligere og samtidig skabe en mere bæredygtig geopark og et mere bæredygtigt Odsherred. Vi har også en ambition om at blive et forbillede for andre geoparker verden over og vi vil sikre den størst mulige lokale forankring og opbakning.

Vores strategi de kommende fire år tager som en selvfølge udgangspunkt i UNESCO's overordnede formål om at bidrage til en mere fredelig verden igennem undervisning, kultur, forskning og kommunikation, FN's 17 verdensmål og de fire grundlæggende temaer, der kendetegner Geopark Odsherred: landskabet, kulturen, kunsten og de lokale fødevarer.

Siden Geopark Odsherreds seneste formulerede strategi er bæredygtig udvikling blevet et endnu stærkere og mere betydningsfuldt parameter. Vi skal sikre den rette balance i alle vores aktiviteter og stille krav til både os selv og vores samarbejdspartnere. Den nye strategi har derfor naturligt et endnu stærkere fokus på bæredygtighed, og det afspejler sig tillige i de mål, vi sætter for Geoparken i den kommende 4-årige periode.

Geopark Odsherred

Geopark Odsherred

Geopark Odsherred i en bæredygtig verden

Vi lever i en tid, hvor der allerede formuleres vidtgående planer for en grøn omstilling, der vil influere på alle dele af vores liv. Denne omstilling præger også Geopark Odsherred. Ny lovgivning vil stille krav til vores organisation og alle vores samarbejdspartnere. Vi vil stå over for et krav om en stigende dokumentation af vores miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige præstationer.

Vores aktiviteter skal bidrage til løsningen af de store udfordringer som klima, energi, biodiversitet, fødevarer og vand. Vores aktiviteter skal være bæredygtige for lokale borgere, virksomheder og besøgende. Det har betydning for vores strategiske satsninger som inden for en overskuelig tidshorisont skal give et neutralt miljømæssigt aftryk eller endda et positivt aftryk.

KLIMA. Geopark Odsherred vil arbejde for en aktiv reduktion af udledning af drivhusgasser og en tilpasning til klimaforandringer. Da det uundgåeligt vil sætte tydelige aftryk på landskabet, vil Geopark Odsherred samtidigt varetage hensynet og beskyttelsen af den geologiske arv. Det gælder i klimatilpasningsprojekter, ikke mindst i kystzonen, og i forbindelse med skovrejsning, lavbundsprojekter og dyrkning af energiafgrøder.

VEDVARENDE ENERGI. Geopark Odsherred ser landskabet som en naturlig del af energiforsyningen og omstilling til vedvarende energianlæg, fx solceller, vindmøller og biogas. Energiproduktion i landskabet er en udnyttelse af den geologiske arv på linje med alle andre menneskelige aktiviteter, og Geopark Odsherred vil derfor, i samarbejde med relevante aktører, virke for at VE-anlæg kan integreres i landskabet, uden at kompromittere den geologiske arv, og at udtjente VE-anlæg fjernes.

BIODIVERSITET. Den geologiske arv og den mangfoldighed af geologiske dannelser Odsherred rummer, har tæt sammenhæng med den biologiske diversitet. Geopark Odsherred vil arbejde med relevante aktører om at sikre bevarelsen af eksisterende naturområder og understøtte udviklingen af nye, store, sammenhængende naturområder samt mere vild natur.

FØDEVARER. Geopark Odsherred vil prioritere en bæredygtig fødevareproduktion i Odsherred og fremme de korte, lokale forsyningskæder. Da fødevareproduktion er en integreret del af Geoparkens temaer, vil vi, i samarbejde med relevante aktører, virke for at styrke udbredelsen af kendskabet til lokalt producerede fødevarer, lokalt og regionalt.

VAND. Geopark Odsherred ser en rolle i at håndtere vandforvaltning i en bæredygtig retning, ikke mindst vandforbruget i forbindelse med turismeerhvervene og sommerhusudlejning. Geopark Odsherred vil, i samarbejde med relevante aktører, virke for at udvikle den bæredygtige turisme i en retning, der reducerer vandforbruget.

Der er vores målsætning, at vi indenfor alle disse områder kan fremvise og påvise en positiv og proaktiv udvikling i løbet af den kommende strategiperiode.

Geopark Odsherred

Bedre adgang til oplevelser i landskabet

Geoparken er for alle og den er altid åben. Landskabet, naturen, kulturhistorien, kunsten og de lokale gastronomiske oplevelser er autentiske. Det stedsspecifikke er i vid udstrækning fundamentet for geoparken og grundlaget for geoparkens oplevelsesøkonomi. Disse værdier skal styrkes i den videre udvikling af Geopark Odsherred.

Vi skal etablere flere rekreative stier for gående og cyklende og gøre det nemmere og mere indbydende at opleve landskabet. Kort fortalt vil Geopark Odsherred skabe synlighed og sikre at flere får del i geoparken bl.a. ved optimering af skilte og informationstavler. Den forbedrede rekreative infrastruktur skal tillige skabe større forbindelse mellem bysamfund, sommerhusområder og naturområder til gavn for alle.

Geopark Odsherred vil gennem bæredygtige oplevelser, bl.a. kunstneriske, kulturhistoriske og gastronomiske, give borgere og gæster et tættere forhold til egnens særegenhed. Geoparken vil forstærke indsatsen for guidede ture med udgangspunkt i geoparkens temaer. Den bæredygtige, oplevelsesbaserede turismeøkonomi skal styrkes med projekter indenfor naturpleje og lokal formidling.

Øget fokus på formidling og flere lokale fællesskaber

Geopark Odsherred er afhængig af en vedvarende, bred lokal opbakning fra borgere, virksomheder samt sommerhusejere og besøgende. Det kræver, at værdien af geologi, landskab og geoparkens øvrige temaer fortsat tydeliggøres, for at skabe indsigt og anerkendelse hos alle i Odsherred.

Det er en afgørende målsætning for Geopark Odsherred at udvide kendskabet til, og bidrage til lokal stolthed over landskabet og dets status som UNESCO-certificeret. Vi har siden geoparkens etablering opbygget en lang række fællesskaber og partnerskaber, et arbejde der fortsætter og skal styrkes i fremtiden. Det gælder også i forbindelse med nye bæredygtige projekter, der skaber basis for meningsfulde arbejdspladser. Vi skal sammen øge bevidstheden om områdets unikke oplevelser og værdier, og det er geoparkens opgave at tilbyde både rammer og koncepter som lokale aktører kan se sig selv i, og som kan benyttes af vores samarbejdspartnere.

Vi vil derfor i samarbejde med lokale aktører indgå partnerskaber, herunder stedsfællesskaber, for at styrke bevidstheden om områdets unikke oplevelser og værdier og sikre videregivelse af geoparkens temaer, gennem arrangementer året rundt.

Øget fokus på formidling og flere lokale fællesskaber (fortsat)

Vi vil og skal være en af de mest fremtrædende kulturaktører i lokalområdet. Derfor er en styrkelse af geoparkens kommunikation og formidling helt afgørende og central. Det skal vise sig i projekterne i Geopark Odsherred, og gennem et formaliseret samarbejde om nye udstillinger og koncepter, bl.a. via lokale museer og formidlingscentre.

Kommunikation og formidling skal bidrage til at sikre strategiens målsætninger om bæredygtighed og miljømæssig udvikling via samarbejde med lokalsamfund og relevante partnere.

Geopark Odsherred skal i sine undervisningsforløb sørge for faglighed og kvalitet i formidlingen af geoparkens temaer og virkeområder. Det skal ske i samarbejde med kommunens institutioner, skoler og ungdomsuddannelser. Vi skal gennem kvalificeret vidensdeling videregive den lokale stolthed til den yngste generation i Odsherred. Kompetenceløft og vidensdeling tilbydes også til videregående til skoler og uddannelsesinstitutioner uden for kommunens grænser.

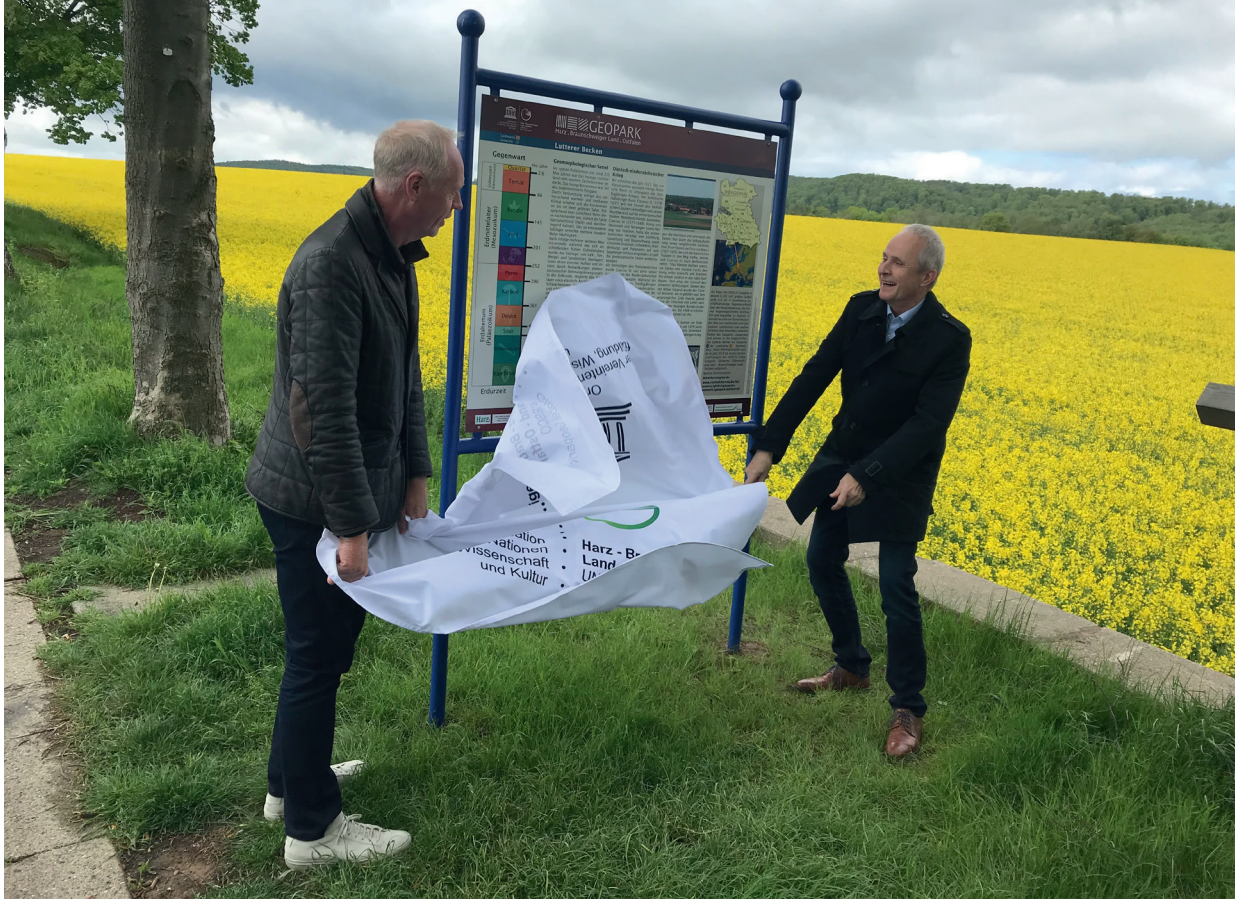
Geopark Odsherred vil styrke sin deltagelse i offentlige begivenheder, og målrette indsatsen i formidlingen, bl.a. i samarbejde med Feriepartner og VisitOdsherred.

En vigtig formidlingsopgave i Geopark Odsherred er desuden at bidrage i forskningssammenhænge, både lokalt og globalt.

Vores kommunikation skal tage sigte på at få gennemslagskraft i medierne, både lokalt og nationalt. Det skal ske gennem nye stærke fortællelag om Geopark Odsherred som det bedste sted at opleve kulturen, naturen, landskabet og den høje kvalitet i fødevareproduktionen, bl.a. igennem bæredygtige turismeformer.

Geopark Odsherred

Geopark Odsherred

Geopark Odsherred som international rollemodel

UNESCO Global Geopark Odsherred er allerede en del af et betydeligt internationalt netværk. Det vil vi styrke i den kommende periode. Stadigt fokus på det internationale er vigtigt for geoparken både på grund af UNESCO-forpligtelserne og på grund af turismen.

Geopark Odsherred vil være en konstruktiv og kompetent partner i alle internationale relationer. I dag er en stigende del af gæsterne i Geopark Odsherred fra udlandet. Med de senere års udvikling, med bl.a. UNESCO-anerkendelse af Geopark Odsherred, tildeling af Michelin stjerner til lokale restauranter og et generelt fokus på bæredygtige ferieformer, har Odsherred et stærkt udgangspunkt for at tiltrække endnu flere udenlandske gæster.

Geopark Odsherred er medlem af European Geoparks Network (EGN) og Global Geopark Networks (GGN), og deltager bl.a. i GGN's internationale evaluatorkorps. Både EGN og GGN har et stort antal medlemmer, og Geopark Odsherred ser et stort behov for demokratisering, modernisering og professionalisering af organisationerne.

Geopark Odsherred vil udvikle nye og relevante internationale samarbejder, og samtidig styrke eksisterende samarbejder. Valg af samarbejdspartnere skal ske efter hvilke strategiske fordele et samarbejde har for geoparken, og hvilke konkrete fordele samarbejdet giver for virksomheder, foreninger, borgere og gæster i Geopark Odsherred. Eksisterende samarbejdsaftaler skal evalueres, konkretiseres og udvikles.

Geopark Odsherred vil arbejde henimod at agere som et forbillede for andre geoparker. Dermed vil vi bidrage aktivt til driften og ønsket om modernisering af EGN og GGN gennem deltagelse i organisationernes styrende organer. Yderligere vil vi deltage aktivt i partnerskaber, med henblik på at udvikle disse med fokus på bæredygtighed og god organisationsadfærd.